СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 164. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 22-го серпня 1945. No. 164. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, August 22, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ ОБЛЯГАЮТЬ БЮРА ПРАЦІ В ПОШУКУВАННЮ РОБОТИ

Недавні воєнні робітники розпочали погоню за працею. Із 10 головних промислових осередків краю наспіли вісти, що бюра Юнайтед Стейтс Емплоймент Сервис реєструють робітників, які голосяться до праці, стративши її після застановлення робіт у різних воєнних підприємствах.

Число безробітних збільшається кожного дня, бо щодня проголошують розпорядки про дальші розвязування контрактів для воєнних достав. Цей стан найбільше впадає в очі в таких осередках, як Ню Йорк, Дітройт, Шікаго, Сан Франсиско і ціле побережжя Тихого океану, а також побережжя Атлянтійського океану у стейтах Нової Англії.

Президент приспішує акцію за працю для всіх.

Президент Труман зажадав від конгресових комісій, щоб негайно розпочали переслухання в справі переведення закону, який має на меті подбати за працю для всіх, хто хоче й може працювати. Комісії заповіли переслухання знавців як свідків, не зважаючи на це, що конгрес зійдеться на наради щойно 5. вересня.

У справі непорозуміння, щодо нагороди за працю вчасі двох днів Свята Перемоги 15. і 16. серпня президент зарядив, щоб дати бонус тим робітникам у федеральних проєктах, які не святкували, а працювали в ті дні.

ДАЛИ ДОЗВІЛ НА 210 ЦИВІЛЬНИХ ПРОДУКТІВ.

Воєнна Рада Продукції звільнила спід контролі 210 різних виробів, потрібних для цивільного вжитку. Досі треба було вважати на те, щоб першенство мали вироби, потрібні для ведення війни. В засаді звільнені тепер спід контролі всі вироби потрібні для цивільного вжитку, за виїмком деяких хемічних продуктів, котрі дальше потрібні для вжитку воєнної влади.

ФРАНЦІЯ ДОПЛАЧУЄ ДО УТРИМАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЯКІВ.

Департамент війни і скарбу оприлюднюють постанову французького уряду, щоб кожному американському воякови, який перебуває тепер на французькій території, доплачувати на $17 місячно до його платні зогляду на дорожнечу.

ВИРІБ ПАНЧІХ З НАЙЛОНУ ПОНОВЛЕНИЙ.

Урядові експерти оприлюднюють вістку, що незабаром повернуться в продаж панчохи і інші вироби з матерії найлон. Водночас згадується теж про посилений виріб різних убрань, головно таких, що підуть на продаж по низьких цінах. Заповідають, що вже незабаром скінчиться пайкування взуття. Чи це станеться за два місяці чи за два тижні, залежатиме від висліду розшуків Ради Воєнної Продукції.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ АТОМОВОЇ БОМБИ.

Президент Труман працює над законопроєктом про збереження атомової бомби. Проєкт має бути внесений в конгресі вже наступного місяця. Має бути встановлена постійна контроля уряду над атомовими силами. Департамент війни виготовляє відповідні дати для вжитку конгресу.

ПОМЕР ПИСЬМЕННИК РОДА РОДА.

У Бет Дейвид Госпитал у Ню Йорку помер письменник, що писав свої твори під іменем Рода Рода. Він був уродженцем Угорщини, вступив до атстрійської військової академії, але як у нього розвинувся письменницький талант, він попав у спір з військовою владою і мусів покинути академію. Він вславився ще в передвоєнній Австрії дописами до гумористичної ґазети „Сімпліціссимус", а також і драматичними творами. До Америки приїхав після першої війни і тут писав оповідання із життя південних словян.

УРЯД ПОШУКУЄ 12,000 ВЕТЕРАНІВ ДЛЯ СТУДІЇ МЕДИЦИНИ.

Федеральний уряд хоче дати спромогу ветеранам студіювати медицину й дентистику і проголошує, що прийме 9,000 бувших вояків на студії медицини, а 4,000 на студії дентистики, даючи їм всякі полекші. Ця незвичайна нагода дана ветеранам тому, що Америка потребує тепер 35,000 лікарів для заповнення убутків і для обняття нових ділянок медичної практики. Бувші вояки, які хочуть користати з оферти, мають негайно зголоситися до своїх військових бюр. Кляси розпічнуться вже цеї осени.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Америка замикає Ленд-Ліз для всіх Аліянтів

Небувалий в історії проєкт висилання воєнних матеріялів для союзників, знаний під іменем Ленд-Лізу скінчився. На його підставі вислано із Злучених Держав матеріялів вартости понад 40 біліонів долярів. Узамін за те дістала Америка від інших Аліянтів матеріялів вартости лише 5 біліонів. Уряд висилає повідомлення до аліянтських держав, що Ленд-Ліз скінчився на підставі закону і тому, як вони потребують якої дальшої допомоги, мусять старатися дістати її іншою дорогою. Допомога буде дана найбільше з Експортово-Імпортового Банку.

АЛІЯНТИ ХОЧУТЬ ПОМОГТИ ГРЕКАМ ПЕРЕВЕСТИ СПРАВЕДЛИВІ ВИБОРИ

За порозумінням з теперішнім грецьким урядом, Америка, Анґлія й Франція згодилися вислати до Греції своїх комісарів, які поможуть грецькому населенню перевести безсторонні вибори до парляменту. Про це сповіщає департамент стейту у Вашинґтоні, а при цій нагоді оприлюднює, що Совети заявили, що вони не всилі вислати до Греції своїх комісарів. Америка висилає своїх комісарів на підставі ухвали в часі Кримської конференції, що Аліянти мають дати поміч краям, звільненим спід німецької окупації, при розвязуванню їхнього політичного життя при помочи демократичних засобів.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІДІЙМУТЬ ДИПЛЬОМАТИЧНІ ЗВЯЗКИ З ФІНЛЯНДІЄЮ

Секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс оприлюднює, що американський уряд готовий підняти наново дипльоматичні звязки з Фінляндією тому, що цей край перевів парляментарні вибори на підставі демократичних засад і встановив уряд, який вийшов з волі народу. Вибори переведено ще в березні 1945 р. Департамент стейту перевірив, що до парляменту у Фінляндії увійшли представники демократичних ґруп, отже цей край сповнив вимоги Аліянтів.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ СТРАЙК В АРҐЕНТИНІ

Університети, колеґії а навіть і середні школи у цілій Арґентині проголосили 48-годинний страйк на знак протесту проти диктаторських заряджень уряду. Головне обурення студентів та вчителів звертаєтсья проти уряду за те, що вчасі святкування Дня Перемоги над Японією поліція кинулася на демонстрантів, а серед цього згинуло 4 особи.

Совети вивезли з Німеччини різне добро, що приналежне американським фірмам

Американський Відділ Контрольної Ради для Німеччини подає подробичний звіт щодо машин та різного знаряддя, що його забрала совєтська окупаційна влада з Берліна і вивезла до Совєтів, а яке було повною власністю 11 американських фірм. Між тими фірмами є такі як Інтернешенел Телефон енд Телеґраф Компані, склепи відомої фірми Вулворта, а далі Анаконда Капер, Форд Мотор Компані й т. д. Далі кажеться, що Совети мабуть забрали це титулом відшкодовання, згідно з рішенням Потсдамської Конференції. Та до цього додається, що в американській зоні окупації американська влада нічого не забирає і залишає вцілости фабрики чи склепи безогляду на те, хто є їхнім власником.

АМЕРИКАНЦІ В ЕВРОПІ НАРІКАЮТЬ НА СВОЮ ВЛАДУ, ЩО ЇМ НЕ ПОМАГАЄ

Американські бизнесмени, що вибрались до Европи, щоб відновляти давні бизнеси, чи засновувати нові, дуже нарікають, що не дістають ніякої помочі збоку американської амбасади в Парижі, чи від інших американських представництв, цивільних чи військових. Іде тут в першу чергу про такі речі як харчі та нічліг. Та так є, що як департамент стейту дає дозвіл американцям їхати тепер до Европи, то зобовязує їх підписати декларацію, що не будуть обтяжувати американську репрезентацію заграницею такими справами, щодо яких є тепер нарікання. В Парижі, наприклад, є страшна дорожнеча. Купуючи харчі треба долярами платити чотири рази більше, бо законно вартість доляра виносить 50 франків, а фактично на чорній біржі 200. Знов від американських бизнесменів требаб вимагати, щоб вони поступали законно.

КАЖЕ, ЩО „СПАС НОРВЕҐІЮ", А ДІЛА ВКАЗУЮТЬ НА ЩОСЬ ІНШЕ

Відкун Квізлінґ, норвеський співпрацівник з націстівськими окупантами, відповідає тепер за свої діла перед судом. Пишуть, що заховується бундючно і хоче „доказати", що своїм поступком вратував Норвеґію. Та прокуратор прочитує листи, між іншим від таких осіб як Ґерінґа чи Рібентропа, з яких виходить, що він ще перед німецькою інвазію зговорився з Берліном у справі захоплення влади в Норвеґії та втягнення її в орбіту Великої Німеччини.

БЕВИН ГОВОРИВ В ПАРЛЯМЕНТІ ТАК, ЯКБИ ТО БУВ ЧОРЧИЛ...

В британськім парляменті виголосив промову про британську заграничну політику новий міністер заграничних справ, Ернст Бевин, один з провідників Партії Праці, що то тепер прийшла до влади. Бевин заявився проти тоталітаризму в Східній Европі та підкреслив, що в заграничній політиці не буде ніяких змін. Першим, що прийшов з опозиції до слова, був Антоні Іден, бувший міністер заграничних справ. Він зложив Бевинови ґратуляцію.

ЗГОРІЛО АЖ 13 ОСІБ!—На образку, що походить з Дітройту, бачимо, як фаермани гасять огонь в фабриці пачок, в якій вибухла експльозія. Вибуж був такий сильний, що просто викинув шість осіб з кімнати через вікно надвір. В вікні бачимо трупа особи, що хотіла вратувати себе втечею через вікно. Наслідком того нещастя згинуло досі 13 осіб, а є ще понад 100 осіб покалічених, з яких деякі дуже тяжко.

ФОРМАЛЬНА ЗДАЧА ЯПОНІЇ НАСТУПИТЬ ЗА ДЕСЯТЬ ДНІВ, ЗАПОВІДАЄ ҐЕН. МЕКАРТУР

Японські делеґати, числом 16, що під проводом ґен. Кавабе прибули до Манілї й там відбули 19-годинну конференцію з військовими представниками ґен. МекАртура, вже прибули назад до Токія з тим, що за 10 днів має відбутись формальна здача Японії на якімсь з американських панцирників. Здачу прийме ґен. Доґлес МекАртур, начальний командант Аліянтських Сил, призначених для окупації Японії. І прийме її від імені Злучених Держав Америки, Великої Британії, Совєтського Союзу і Китайської Републики. Таке подає комунікат ґен. МекАртура.

ДАЛИ ВСІ ПОТРІБНІ ІНФОРМАЦІЇ.

З Ґенеральної Кватири в Манілї стверджують, що японська делеґація привезла з собою всі потрібні дати й інформації, що їх треба мати американцям у звязку з аліянтською окупацією Японії. Ті інформації давала вона, як виглядає, радо, охотно й вичерпно, так, що це зробило добре враження. Отся конференція з японцями мала чисто бизнесовий характер. Називають її „приязною обміною інформацій". Це були, так сказатиб, наради ґенерального штабу, що засягав усіх потрібних йому інформацій.

ЯПОНСЬКІ ЗАГОРІЛЦІ.

Не зважаючи на те, що це сам цісар зарядив японську здачу, та що член цісарської родини є тепер премієром, є побоювання, що є ще багато таких „гарячих голов" в Японії, що не хочуть погодитись з прогрою та тим, що чуже військо стане перший раз ногою на „святій японській землі". Японське радіо звертає тим загорільцям увагу, що їхні кроки можуть спричинити велику шкоду для краю та взиває їх і ціле населення строго повинуватись приказам влади. Теж кажеться, що японський уряд рішений виконувати якнайточніше зарядження Потсдамської Конференції щодо безумовної здачі Японії.

СОВЄТИ ЗАБИРАЮТЬ ЦІЛУ МАНДЖУРІЮ.

Так виходить, що Совєти протягають війну так довго, поки ціла Манджурія не опиниться у їхнім посіданню, бо найважніші міста цього краю вже заняті совєтськими військами. Те саме можна сказати про пристань Порт Артур з округою, що колись належали до Росії. Це теж хочуть заняти Совєти, а крім того ще станути твердою ногою і на Кореї. І це все їм вдається.

ДЕ Є ЯМАШІТА?

Між тими визначними японськими ґенералами, що ставили опір на Филипінах до самого закінчення війни, найбільшою фіґурою є ґен. Томоюкі Ямашіта, начальний командант японських, филипінських сил. На ту гордовиту штуку ждуть американці з особливою приємністю, щоб піддалась, але наразі нічого про нього не чути. Дехто думає, що його взагалі вже нема на Филипінах. А може вже поповнив гаракірі?

ПАМЯТНИК РОСІЙСЬКОМУ ВОЯКОВИ.

Про такий не булоб потреби писати, бо це було би звичайною подією в Росії, але інакше, коли такий памятник поставлено у Відні, на славній площі князя Шварценберґа, і то з підписом „Незнаному Визвольникови Відня". Статуя є з бронзу і представляє російського вояка. Совєтська окупаційна влада передала офіційно памятник під опіку бурмистрови Відня, ґенералови Кернорови, що свого часу був ґенералом австрійської цісарської армії. Як подають американські кореспонденти, то совєтські частини, що взяли участь у параді, були азійтського походження. Вони поводились штивно, як машини. Цікавим був теж прапор, який несли комуністи, а на якому виднів напис: „Сила Червоної Армії спасла Відень від атомової бомби".

НЕ БУДЕ НІЯКИХ ЗМІН!

Заповідаючи нову пятилітку, совєтська пропаґанда підкреслює, що вона буде переведена на тих самих економічних основах, на яких ведено попередні пятилітки. Значить, що певно теж будуть і міліони нових примусових робітників-вигнанців. Пишуть, що вони вже є і походять з Німеччини, а особливо з „визволених" Совєтами країв.

ПРИЙШЛА ЧЕРГА НА СОЦІЯЛІЗМ!

Таке твердить проф Гаролд Ласкі, що відграє таку велику ролю в британській Партії Праці, що є тепер при владі. Капіталізм, каже він, „мав свій день" і завів молоде покоління нашої ґенерації двічи до гробу, а тим самим зіграв свою ролю. Тепер питання, кажуть інші, куди заведе нове покоління соціялізм таких як Ласкі, що підготовлюють дорогу комунізмови.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинока число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Загранцею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІРА — В АМЕРИКУ

Мало є таких людей в Америці, щоб так добре визнавались на американських справах як Бернард М. Бейрук, що був довіреною людиною за Вилсона і Рузвелта і є таким самим і за теперішнього президента Трумана. Знає він з перших рук „входи і виходи" американської політики, домашньої й заграничної, як і визнається знаменито на економічних проблемах, щодо яких є експертом не тільки в американськім розумінню, але й в світовім. Тому саме кликали і кличуть його на довірочні наради президенти. Тому дають йому розсліджувати найтяжчі економічні проблеми. Тому висилають його до Европи, щоб розслідив тамошні економічні відносини.

Бейрук належить до тих, що вже тому десять років виявив наглядно, якою небезпекою є нацизм та передбачував, що він доведе до світового конфлікту. Бейрук від самих початків російської революції теж точно слідкував за подіями в Совєтах, і — як це можна вичитати в різних спогадах — діставав з першого джерела інформації від таких американців, що перші їздили до Совєтів як совєтські симпатики й одушевлялись комуністичними експериментами. А це вже очевидне, що він знає добре й теперішній стан совєтської політичної й економічної системи, яка по впадку націзму та фашизму в Европі тепер так якби горою. Тому саме цікавим є те, що каже Бейрук про цю систему в часі, коли вона „тріюмфує" в Европі.

Маючи 75 років, а з тим і величезну масу досвіду, він вважав отсе відповідним заявити з нагоди 75-ліття, що американська економічна система з своєю свободою підприємства є далеко вищою від кожної іншої системи. „Колективізм", що ним дехто захоплюється, не підходить до вдачі й переконань американців, які рішучо не піддадуть себе державі, яка в розумінню американців не має їх контролювати, а тільки прийти їм до помочі, як вони собі цього забажають. Та в деяких краях, каже Бейрук, є інакше. Очевидно, що тим „деяким" краєм є Совєти, що мають іншу від американців систему.

Бейрук є проте того переконання, що ті дві системи можуть існувати разом і не мусять з собою воювати. Тільки він стоїть при тому, що американська система є найкраща, та що американцям не треба в нічому наслідувати совєтську систему. Сила Америки, каже він, виявила себе в першій війні, як і в другій. Це перемогла в тих війнах американська політична й економічна система! Вона, твердить Бейрук, переможе ще й в боротьбі за мир. Тільки не треба, остерігає Бейрук, „дружити нашу систему з іншою", себто наближатись до совєтських практик, бо тим не заховаємо нашої сили, а тільки її підкопаємо.

Усе те, що сказав Бейрук про Америку, правдиве. Так дійсно є. А щодо Совєтів то вони перемогли геройством народу, що боронив своєї землі, і допомогою з Америки. І тим вони пішли вгору, а не своєю системою, як думає Бейрук.

„Чи можливо вести з Сталіном бизнес?"

Під таким наголовком помістив статтю в „Америкен Меркюрі" (за серпень) відомий нам журналіст, Вилієм Генрі Чемберлин, між іншим, автор книжки „Ди Юкрейн — Ей Собмердж Нейшен".

Немає двох слів, що порушена автором проблема є для американців дуже важною, особливо тепер, коли вже війна покінчена. Та „бизнес" це тепер для Америки не така то проста справа, як бувало колись. Нині Злучені Держави визнані вже цілим світом першою силою, не тільки в матеріяльному розумінню, але й в іншому. В військовому, політичному, культурному і моральному. Нині Злучені Держави є не тільки одною з великих потуг. Вони є нині найбільшою потугою у світі. І Злучені Держави не є нині тільки одною з провідних держав у світі. Вони є нині провідною державою!

Чи це добре для самої Америки, чи ні, покаже будучність. Але це не міняє того, що така є тепер дійсність. А та дійсність зміняє теж і саме поняття „бизнесу". Америка, як провідник, мусить тепер оглядатись на всі боки навіть тоді, коли говорить чи робить чистий „бизнес".

Коли мати ось ті речі на увазі, тоді й набирає особливої ваги питання, чи „можливо вести бизнес з Сталіном". Відповідь на це пробує дати Вилієм Чемберлин.

Ще зазначимо, що тепер загальна американська тенденція така, що „з Росією" можна і треба робити „бизнес". На іншому місці, згадуємо, що також „капіталіст" як от Бернард Бейрук є того переконання, що коли іде про бизнес, то „совєтська" і „капіталістична" система не мусять з собою воювати, а можуть і повинні співпрацювати.

Чемберлин підходить до цеї справи глибше і обговорює її з різних боків. Отся проблема є дуже важна, бо рішальна щодо того, які будуть дальші совєтсько-американські взаємини. Це не то що „бизнес" між Америкою і Совєтами. Це справа світової ваги. Справа війни чи мира в світі.

З Гітлером не можна було вести бизнесу!

Чемберлин зачинає свою статтю від того, що було перед роками важним питанням в Америці. А саме, чи можна мати що до діла з Гітлером, чи можна вести з ним „бизнес". Очевидно, що й тут іде про бизнес не тільки в торговельному значінню, але й в іншому. Про те писали тоді тисячі газет, на ту тему появлялось повно книжок, заки прийшли загально до заключення, що бизнес з Гітлером не можливий.

Вислід такого заключення усім нам відомий, бо перед нашими очима. Прийшла війна в її сумним кінцем для Гітлера і націзму і трагічним вислідом для німецького народу.

Коли тепер згадується за це, то не тяжко прийти до заключення, що коли іде тепер про Сталіна, то якщоб не можливо булоб вести з ним „бизнес", то теж остаточний вислід цього була би — війна.

Але війни ніхто не хоче!

І чи можна хотіти? Вистарчає тільки вдуматись на одну хвилинку, яку руїну може нова війна світови принести, щоби старатись виелімінувати таку евентуальність і шукати іншого способу полагоджування міжнародних конфліктів, задля сирівців чи чогось подібного, а теж виелімунування того, що є спричинником бунтів, революцій та воєн.

Чемберлин виходить у своїй статті з чисто американського становища. Очевидно, беручи під увагу теперішнє становище Америки в світі та ті відповідальности, що впали на неї через перемогу, в якій заважила її сила. А це знов означає, що якщоб Америка не змогла вести з Сталіном „бизнесу" — очевидно в якнайширшому розумінню — в такий спосіб, як не могла вести з Гітлером, то це означалоб нішо інше, а тільки війну з Сталіном, себто Третю Світову Війну.

Та до такої війни певно не прийде, якщо Совєти, на думку Чемберлина, не вестимуть агресивної політики та піднесуть життєвий стандарт населення, що є під їхньою владою. Під тою „агресивною" політикою треба мабуть розуміти до певної міри теж і нарушення життєвих інтерсів Великої Британії.

Чемберлин вважає, що по війні залишились тільки три потуги: Злучені Держави, Велика Британія і Совєтський Союз. Між ними найсильніші потуги на суші є Злучені Держави і Совєти. Але так виходилоб, що конфлікт між інтересами Британії й Совєтів захопив би теж і Злучені Держави. Воно так було в минулому, так є тепер, і можна припускати, що так буде і в будучині. Значить, що розуміння „робити бизнес" треба властиво в дальшому розумінню поширити з бизнесу Злучених Держав теж і на бизнес Британії з Совєтами, хоч властиво говориться тепер тільки про бизнес Америки з Совєтами.

Не були з собою ніколи в війні.

Обговорюючи російсько - американські відносини в минулому Чемберлин підкреслює многими так часто наведений факт, що історія Злучених Держав не знає війни з Росією. Хоч по правді зложились на це важні географічні та подібні інші причини, то факт, що так було в минулому, має велике значення з психольогічного боку. Це є важний вадут, коли думати про добрі відносини між Америкою і Совєтами в будуччині. Та таки треба мати на увазі, що Росія у минулому просто не мала спромоги заатакувати Америку, а теперішній спосіб війни зміняє ситуацію, а згодом змінить її цілковито.

Далі, як не було війни між Росією і Америкою, то й нема між ними теж природно й тої ненависти, яку залишають між народами війни. А це теж дуже важне.

Теж як Америка так і Совєтський Союз мають доволі землі, себто того „життевого простору", за яким побивалися Гітлер, Мусоліні, чи Японія.

І є тепер такий настрій в Америці, що настає на те, щоби піти Совєтам якнайдалі назустріч і таки дійти з ними до політичної й економічної співпраці, забуваючи за давні непорозуміння і дорікання. Ось те прихильне наставлення до Совєтів посувається так далеко, що коли мова про нові совєтські територіяльні здобутки і дальші намагання здобути ще більше в Европі чи Азії, то доражується при осуді цього памятати, що й „американський імперіялізм" не без гріха, коли згадати за Мексико, Панаму, Гаїті, Нікарагву і т. п.

Вже це останнє вказує наглядно, як далеко сягає в Америці сентимент за співпрацю з Совєтами, коли такі речі підносить теж і Чемберлин, посилюючи ними своє бажання, змагаюче до співпраці Америки з Совєтським Союзом.

Чотири вимоги американсько-совєтського порозуміння.

Навівши стільки причин, що сприяють американсько - совєтській співпраці, Чемберлин дорадкує не бавитися в струса і замикати очі на перешкоди, що спинюють американсько-совєтське порозуміння. Бо хто поминає ті перешкоди мовчанкою, той, як каже Чемберлин, не робить доброї прислуги ні для справи мира, ні для справи справжнього американсько-совєтського порозуміння.

Так приходимо до властивої справи, себто до тих вимог, які, на думку Чемберлина, є основні, коли іде про тривкі й приязні відносини між Америкою і Совєтами.

Перша вимога:

Дотримувати слова, даного при переговорах і не вирішувати міжнародних проблем односторонно, але спільно на спільних нарадах. Московська Деклярація з 30. жовтня 1943 року і Кримська Деклярація з 12. лютого 1945 р. ствердили, що Злучені Держави, Велика Британія та Совєтський Союз погодились спільно вирішувати справи „визволених країв". Та так не сталось, що відоме з того, що діється в Болгарії, Румунії, Польщі й т. п. Тепер найважніше, як буде далі. Чи буде так, як у тих краях поведуть Совєти на власну руку, чи настануть справді вільні вибори, що дадуть змогу народам тих країв вирішити свобідно форму правління та вибрати свій уряд на місце того, що є наставлениками Сталіна. Зокрема вимагається, щоби до тих країв мали вільний доступ американські кореспонденти і свобідно описували те, що бачили і чули.

Друга вимога:

Треба себе взаїмно краще пізнати, бо самі письменні договори не вистарчальні. Тут найважніше теж те, щоб американські кореспонденти могли свобідно їздити по різних краях Совєтського Союзу і свобідно писати про свої спостереження, чого, як відомо, досі не було. Совєтські кореспонденти можуть свобідно їздити собі по Америці й писати, що їм подобається. А американські кореспонденти, пише Чемберлин, не то в часі війни, але й в часі мира, є в Москві інтерновані. Їм не можливо сходитись з населенням, а їздити можна тільки за спеціяльним дозволом. Такий дозвіл свобідно їздити в Совєтах повинен бути даний не тільки журналістам, але й іншим професіоналістам. На це недомагання звертає увагу навіть такий совєтофіл як сер Бернард Парес, що каже, що Совєти не повинні нарікати, що їх так мало знають і розуміють в Америці, коли не дають американцям змоги пізнати їхній край.

Третя вимога:

Америка і Росія мусять користуватись своєю величезною силою по справедливому і з поміркованістю. Не сміє бути ніяких агресій супроти менших і слабших! Не має бути ніяких „ляльокових" урядів, наставлюваних ними в різних краях. Ніяких Берутів, Тітів, Дімітрових та їм подібних комуністів, витренованих у Москві, а потім наставлених в різних краях. Війна скінчилась і тепер немає уже ніяких виправдувань на того роду акції.

Четверта точка:

Це американсько - совєтська торговля. Совєти представляють для Америки великий ринок для збуту американських товарів. Бизнес прямо на біліони долярів і то кожного року. Принаймні так буде на початку, заки піднiметься совєтська промисловість. Та і тут заковика. Щоби так сталось, треба дати Совєтам біліонові кредити. Та хто може знати, на що їх Сталін схоче вжити? Може на агресивні цілі, на дальше зброєння! Отже, пише Чемберлин, треба в першу чергу добре розслідити, куди і нащо підуть американські кредити. Якщо на мирну розбудову краю, то добре. Якщо на агресію, зле.

Загальне заключення.

При самому кінці, рахуючись з тим, що те все, коли іде про Совєти, залежатиме від Сталіна, Чемберлин наводить слова Леніна про Сталіна, де Ленін каже, що Сталін, ставши генеральним секретарем Комуністичної Партії сконцентрував у своїх руках величезну силу, та каже Ленін, „я не певний, чи він завжди знає, як вживати цеї сили з відповідною розвагою".

Сталін, завдяки допомозі Америки, має тепер куди більшу силу, як мав її в часах, коли говорив Ленін. Як він вжиє тепер цеї сили, каже Чемберлин, від того залежатиме, які будуть відносини між Совєтами і Америкою. Америка дасть свою силу на мир і піднесення життевого ступня всюди в світі, а аверне її против агресій і тоталітарних намагань опанувати світом.

Вчаться працювати для мира

(Комунікат УНРРА).

На дворі падав уливний дощ і віяв просікаючий вітер але це не було студентам на перешкоді. Вони спокійно переходили з одного університетського будинку до другого і продовжали науку, так якби нічого не було. Їм треба було якнайскорше скінчити курс і братися до праці; важної і вдячної праці для мира.

Мова йде не про звичайні університетські курси на яких молодь здобуває науку, а про курси для будучих працівників Допомогової Відбудови Адміністрації Обєднаних Націй, що відбуваються в Мерилендському університеті. Тут, всего девять миль від Вашингтону, зібралися вибрані старші студенти, жінки і чоловіки різної народности, щоби приготовитися до праці у вище згаданій допомоговій організації. Між ними є люди, які мають за собою роки високо кваліфікованої праці в різних частях світа, але мимо того вони ще далі вчаться, бо мають виконати велику задачу в повоєнному світі.

По скінченню шістьтижневого курсу в Мерилендському університеті — де студенти і професори складаються з людей різних націй — вони виїдуть до західної Европи працювати для УНРРА. Поїдуть туди гоїти рани і встановляти лад після дванадцятьлітнього панування фашизму, який привів Европу до руїни, хаосу і нужди. А потому виїдуть на Далекий Схід. Ці студенти — французи, англійці, поляки, данці, чехи, канадійці, шведи, китайці, греки, бразилійці, альбанці, філіпінці, норвежці і югославці — були вибрані до праці при УНРРА тому, що вони мають відповідні кваліфікації, знають терен, на якім будуть працювати і володіють мовою тих народів, серед яких їм доведеться заводити порядок — в західній Европі і на Сході.

На курсах звичайно буває від 150 до 200 студентів, з яких кожний має цікаву минувшину. Наприклад, переходячи університетську площу, ми стрінули трое людей, одну жінку і двох чоловіків, які сердечно з собою виталися і, перекинувшись кількома словами, пішли кожде до своєї кляси. Потому ми довідались, що це були канадійський генерал, капітан американської фльоти і незвичайно цікава канадійка, яка щойно вернула з Англії, де

(Продовження на ст. 4-тій)

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

62)

Ночував на залізниці, під купою залізничих порогів. Нарано найшов працю — також видирати коріння зо зораної цілини. У заможного англіця. Жилосяб може й добре, якби не поміщено Безхатного на одному ліжку з помісячним робітником, скотляндцем. Господарі вважали кожного бездомного еміґранта занадто брудним. Безхатний не належав до людей балакучих. На розпити відповідав коротко, так або ні. Господарі думали певно, що Безхатний по англійськи не розбирає. Другого дня за сніданням господиня питала робітника, чи Безхатний не дуже брудний, чи не має на собі „худібки", чи не скребеться вночі. Бож наняли його просто з дороги, а хто зна, як довго він вже блукає, спить там, де ніч захопить? Робітник відповів, що як на бездомного — Безхатний навіть дуже чистий, має чисте білля на собі, чухатися й не пробував за всю ніч. Фермерка здивувалася: — Як то так? „Ґалішен" раптом виявляється таким чистотілим? Йогож співплемінники чистотою не визначаються?

Червонів Безхатний у часі тої розмови, але господарі того не завважили; у кухні небагато було світла. Родина фермера з невинними місами далі перемивали кісточки Безхатному і українцям. Згадали про часник, цибулю, розбивання голов, злодійства, замилування у квашеній капусті. З метою їх осадити — Безхатний терпко заговорив чистою, як лише міг англійщиною:

— Як що хочете про мене і про мою народність говорити у моїй присутности, вживайте мови, якої я нерозумів би. Що до чистоти, — думаю, — багато ваших одноплемінників від мене без порівнання брудніші. Цибуля, часник, квашена капуста — дуже здорова пожива, здоровіща у всякому разі від нацукрованих паїв і всяких пудингів. Часник — це ще райські пахощів порівнанню з смородом зоольогічного шовінізму. Ми, еміґранти-українці, приїздимо сюди без знання мови, без засобів, не прохаємо нічиєї помочи, а чесно запрацьовуємо собі на життя, не цураємося найтяжчої, найбруднішої роботи. Хотів би я бачити, чи далиб собі раду ви, попавши десь на чужині у таких обставини.

Господарі зніяковіли. Не забарився й наслідок. Ввечорі фермер привіз робітника своєї національности. Безхатний всеж заробив півтретя доляра. Міг далі біду пхати.

Вернувся до Канори. Пощастило найти працю у своїх, коло Амстердам. Місив змішану з соломою глину на ліпянку, полов пшеницю, покрив гонтами колибу на збіжжа, так зв. „ґрінер". За три тижні запрацював чверть сотки, а пятку ще мав. Почув себе „паном" на повну губу!

В Канорі здибався з двома любителями пригод, — ґаліцьким латинником, чи поляком, паном „Ґреґожем", та здецидованим українцем Степаном. Панок, довідавшися, що в обох ведеться цент, зарадив пристав до компанії. Вже не мав за що купити бохоня хліба. Хоч панок був, проте натуру мав зовсім хамську. Розхвалився обом, який то в нього добрий вуйко у Свон Ривер — форманом на трачці. Як би міг туди дістатися, зараз мав би певну роботу, ще й інших порекомендував би. І вмовила худобина! Простодушні хахли зложилися йому на білет, поїхали разом самі. Трачок у Свон Ривері було навіть кілька, але вуйка ніякого не було! Ґреґож признався, що вуйком піддурив, інакше незгодилибся поїхати.

Нічого діяти До „вуйка" в гості їхали, як Бог приказав, а від вуйка чимчикували пішо. Сподівалися, що якийсь добряга фермер їх найме корчувати. Не трапилося — й знов опинилися в Канорі.

Ґреґож пішов на кватирю з обома разом. Купували що їсти — сідав не прошений. Тяглося так кілька днів. Врешті Степан заявив, що в нього тільки долар зістався. Пару днів Безхатний корчував вже обох. Радив Ґреґожеві йти десь між фармерів. Ґреґож заспокоював — заробить — віддасть...

Якраз духобор з сусідньої околиці потребував двох робітників корчувати. Привів його Безхатний на кватиру, переговорити з товаришами. Фермер давав харчі й платив доляра й „кводра" денно. Степан погодився — не те з панком! Не схотів, псявіра, а на доводи Безхатного — спитав його:

— А тиж самий чому не йдеш корчувати?

Безхатний обурився; озвався терпко:

— Я ще маю пару долярів, надо мною не капле! І зжадати можу. Ти, знов, цента не маєш, живеш на ласці інших!

— Я корчував вже колись. Остання це робота! Зажду, може краще що трапиться!

— Жди собі, тільки що жерти будеш? Не дістанеш більше від мене ні кусочка хліба! Чекай на легку, панську роботу, а я йду до цеї, яка трапляється!

(Дальше буде)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1945 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 4. Урбан Ірина.
В. 9. Гойсан Володимир.
В. 11. Василовська Марія.
В. 21. Попович Іван.
В. 22. Шульковська Олена Е.
В. 24. Боришкевич Микола, Мичековська Анна.
В. 28. Костик Зофія, Бронко Василь.
В. 29. Варениця Михайло, Гривняк Теодор, Стасінчук Іван.
В. 30. Касперевич Іван.
В. 33. Михалько Омелян.
В. 39. о. Бердар Константин, Фрайда Павло.
В. 40. Гаврилів Бронислава.
В. 45. Коцюбайло Василь.
В. 48. Солина Маріянна, Шипула Айлійна.
В. 50. Кроський Дориса, Яців Микола.
В. 51. Бобик Катерина.
В. 53. Онишків Леся Евгенія, Онишків Теодозія, Онишків Слава Надія, Онишків Люба Іванна.
В. 54. Басараб Марія.
В. 62. Черкас Ірина.
В. 63. Пайо Катерина
В. 67. Мерещак Маріянна.
В. 71. Ганько Наталія, Тимяк Йосиф Страхоцька Анна, Страхоцька Ліліян.
В. 76. Рипка Павло.
В. 78. Паламар Теодор.
В. 85 Шляхтанчин Михайло, Марлович Йосиф, Самець Олена, Андерсон Марія
В. 86. Шайка Анастазія, Семович Марія.
В. 90. Лупацький Стефан, Личко Йосиф, Черепанин Катерина.
В. 94. Кордуль Анна, Єрис Іван, Войтович Іван.
В. 96. Кемпа Микола мол.
В. 99. Бурко Зофія.
В. 105. Ґучко Юлія.
В. 106. Співак Катерина.
В. 109. Мачужак Ольга, Мороз Михайло.
В. 112. Стеранка Йосиф.
В. 113. Хохла Антін, Хохла Дмитро, Хохла Тома. Годчак Дмитро, Кравц Семен мол.
В. 119. Сулак Стефанія.
В. 132. Сова Іван.
В. 135. Клим Верона, Мовчан Катерина.
В. 136. Буній Михайло.
В. 145. Ґураль Йосиф 2.
В. 147. Ґалдан Лука мол., Заяць Надія.
В. 150. Андерсон Йосифа М., Найда Іван, Найда Анна.
В. 155. Циктор Лувіс мол., Дригинич Зофія, Процанин Микола.
В. 161. Іванко Іван, Іванко Марія, Протениць Іван, Струк Йосиф, Юбінська Катерина.
В. 163. Голович Розалія М.
В. 164. Гниланська Павлина, Гниланська Юлія, Дебач Василь, Костів Стефан.
В. 167. Зокович Ольга, Зокович Володимир.
В. 178. Кот Казимир, Маршаль Петро П., Сенедяк Семен, Сенедяк Юлія.
В. 179. Гордеська Анна.
В. 201. Либа Антін.
В. 204. Рихар Петро, Рябець Юлія.
В. 206. Іванович Михайло.
В. 211. Довгій Дмитро.
В. 217. Гунзек Іван, Шевчук Зофія.
В. 218. Сорока Розалія.
В. 221. Паньків Лев Володимир, Штогрин Ромейн Рута.
В. 223. Барнас Йосиф.
В. 229. Васалінко Анастазія.
В. 235. Бобак Іван, Тимяк Пилип, Ґрод Юрій, Завойський Стефан.
В. 242. Стець Іван.
В. 244. Праскевич Тома мол.
В. 245. Роґоза Іван, Сабат Оксана.
В. 251. Козир Іван, Козир Олена.
В. 276. Дудзик Петро І., Скубяк Павло.
В. 280. Петрашук Іван.
В. 283. Горбаль Стефанія.
В. 291. Борик Марія.
В. 292. Баранет Микола мол.
В. 298.Швед Андрій.
В. 302. Шершон Вергенія.
В. 303. Кузьмчак Йосиф.
В. 308. Сокальський Григорій.
В. 315. Фенчинський Наталія Л.
В. 316. Зарецький Михайло.
В. 317. Дидик Олена.
В. 323. Яремко Леон.
В. 333. Рудій Анна, Маняк Стела. Савчак Михайло, Вуйшінська Олена.
В. 341. Шпітковська Вікторія.
В. 348. Касалаба Іван, Тарновська Ірина.
В. 352. Пацановська Емілія М., Мелко Стефанія, Скульський Станислав В.
В. 361. Ґрагам Іван А., Боґан Анна, Вінтоняк Катерина, Оконор Еленора.
В. 362. Персепонко Іван.
В. 367. Бобій Анна.
В. 369. Боґоніс Іван, Сірська Ірина М.
В. 373. Сікорська Марія.
В. 374. Кісіль Мирослав.
В. 375. Василюк Ірина.
В. 379. Шевчук Анастазія, Романчук Віра.
В. 383. Мартинюк Евген Н.
В. 386. Пиш Михайло.
В. 390. Витик Олекса
В. 400. Шотик Ольга, Вус Станислав, Семевська Анеля.
В. 403. Волф Джувн Розалія.
В. 404. Добранська Любов.
В. 405. Шемела Марія.
В. 408. Драган Йосиф.
В. 409. Юба Юрій.
В. 421. Білянич Ольга.
В. 432. Дендюк Мирослав, Пінчук Мотря, Пінчук Стефан.
В. 433. Ґливацька Елизавета.
В. 442. Крайник Богдан.
В. 444. Задорожний Джеймс.
В. 458. Диць Олекса, Піскар Розалія, Голінка Ернест, Мендюк Йосиф, Підсадна Варвара.
В. 461. Бабюк Юліян.
В. 467. Васілько Михайло.
В. 468. Пяста Антін, Боровець Зофія, Іваночко Семен, Самець Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 40. Макаровський Андрій.
В. 50. Борковська Теодозія.
В. 78. Стреник Іван.
В. 95. Морнкін Юрій.*
В. 106. Дзюган Ольга.
В. 176. Дудик Василь, Гинько Григорій.
В. 219. Швець Дорота, Швець Юрій мол.,* Швець Матрона, Гришканич Василь.
В. 264. Заленчак Маріянна.
В. 346. Кукула Марія.
В. 358. Мукло Микола.*
В. 390. Чучелов Юлія.
В. 434. Ґураль Петро,* Ґураль Франко, Ґураль Марія.
В. 441. о. Сімбаліст Антін.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Маґновський Людвіґ.
В. 74. о. Мусійчук Стефан, Молодович Ірина, Мусійчук Олекса Б.,* Мусійчук Мирослава, Мусійчук Ольга.
В. 94. Бойко Марія.
В. 147. Процак Ева, Процак Михайло.*
В. 295. Борковска Теодорія.
В. 341. Хмара Василь.
В. 427. Дробот Володимир.
В. 445. Ільчишин Іван.
В. 458. Барило Анастазія.
В. 462. Сторощук Стефан,* Сторощук Надія.
В. 473. Ковальський Богдан, Ковальська Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 159. Петрик Михайло.*
В. 442. Захарчук Анна, Захарчук Дмитро.
В. 468. Самець Петро.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 22. Ґенсьорський Григорій.*
В. 59. Биш Юрій.*
В. 72. Федан Андрій,* Здарко Антін,* Федан Григорій.
В. 78. Косінський Михайло.
В. 84. Репко Михайло.*
В. 90. Данів Іван І.
В. 94. Панкович Марія, Кульчицька Анеля, Стопчій Іван,* Стопчій Стела, Кульчицький Юліян В.*
В. 132. Любянецька Марія.
В. 135. Цап Олена.
В. 151. Маркович Анна.
В. 200. Парпан Роман.*
В. 221. Ґенсьорська Стефанія.
В. 261. Ґребович Анна.
В. 266. Рекуник Вероніка.
В. 304. Слабак Стефан.
В. 310. Сороцький Стефан.
В. 319. Клап Олена, Клап Петро.
В. 344. Зимник Ольга.
В. 365. Горват Марія, Горват Тесій, Сарбінський Іван,* Цибрінська Антонина.
В. 408. Вітковська Олена Т.
В. 427. Темінська Анна.
В. 432. Романишин Григорій.*
В. 441. Туткалюк Олена.
В. 445. Пелешок Марія. Євусь Полій, Євусь Василь, Клим Стефан.*
В. 453. Козак Михайло.*
В. 458. Гусак Василь, Гусак Анна, Михловський Йосиф.*
В. 477. Струнговський Петро.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Когут Володимир,* Когут Бердій.
В. 20. Мельничук Василь, Мельничук Евген.
В. 50. Борковська Теодозія.
В. 274. Мусійчук Марія.
В. 341. Ковальський Богдан, Ільчишин Іван, Ковальська Анна.
В. 348. Мохнацький Михайло, Мохнацька Олена.
В. 395. Владика Михайло.*
В. 458. Барило Анастазія.
В. 349. Сторощук Стефан,* Сторощук Нетій.
В. 456. Плаcконос Василь,* Плаcконос Зофія, Плаcконос Омелян.
В. 464. Хмара Вілям.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 159. Петрик Михайло.*
В. 442. Захарчук Анна, Захарчук Дмитро.
В. 468. Самець Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 106. Лабусевич Юрій.
В. 167. Федчук Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 34. Пушак Анна.
В. 42 Коваль Марія, Коваль Теодор
В. 48. Нагребецький Іван.
В. 98. Осатчук Теодозія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 7. Костик Роман.
В. 61. Шрамовят Іван.
В. 64. Сас Михайло
В. 67. Ткач Михайло.
В. 70. Атаманюк Максим.
В. 96. Булій Юлія.
В. 110. Завальницький Іван.
В. 130. Гетьман Іван, Олексів Марія.
В. 142. Лещак Стефан.
В. 155. Яречевський Чарлс.
В. 158. Сорока Марія, Кузьма Марія.
В. 163. Струс Михайло.
В. 173. Куцюпська Пелягія.
В. 177. Гумляк Анна.
В. 195. Бибель Вікторія.
В. 204. Яворська Евдохія
В. 218. Тарновський Олекса.
В. 245. Вільчинський Михайло.
В. 248. Струш Войтко.
В. 249. Лукачко Марія.
В. 251. Третяк Іван ст.
В. 288. Дуць Дмитро.
В. 292. Кміцінський Водомир.
В. 296. Федан Іван, Попович Іван.
В. 300. Тиркала Іван.
В. 316. Бідак Катерина.
В. 352. Скульська Катерина.
В. 369. Вересюк Дмитро, Чай Федор.
В. 371. Бартник Стефан, Наконечний Іван.
В. 385. Рефко Омелян.
В. 386. Кучмак Володимир.
В. 400. Мозиловський Іван, Моцько Марія.
В. 403. Батель Юлія.
В. 406. Крутій Анна.
В. 408. Ленко Анна.
В. 411. Шофей Анна.
В. 444. Івачевський Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1945 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	33,575
В місяці липні 1945 р. принято нових	183
В місяці липні 1945 р. принято наново	22
В місяці липні 1945 р. принято з переступними листами	18
В місяці липні 1945 р. принято з інших кляс обезпечення	4
В місяці липні 1945 р. принято зо старого роду обезпеч.	—
Разом	33,802
В місяці липні 1945 р. суспендовано	48
В місяці липні 1945 р. відійшли з переступними листами	19
В місяці липні 1945 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	4
В місяці липні 1945 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці липні 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	6
В місяці липні 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці липні 1945 р. відійшли на виплачене обезпеч.	2
В місяці липні 1945 р. померли	43
Разом	122
З кінцем місяця липня 1945 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	33,680

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі АА.	на $ 500	91
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	185
В клясі В.В.	на $1500	6
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500	на $ 500	470
В клясі О-1000	на $1000	325
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	4,494
В клясі Р-1000	на $1000	2,737
В клясі Р-1500	на $1500	26
В клясі Р-2000	на $2000	20
В клясі Р-2500	на $2500	2
В клясі Р-3000	на $3000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	3,017
В клясі Е-1000	на $1000	1,226
В клясі Е-1500	на $1500	24
В клясі Е-2000	на $2000	16
В клясі Е-3000	на $3000	3

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	4,353
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,781
В клясі W-1500	на $1500	40
В клясі W-2000	на $2000	17
В клясі W-2500	на $2500	1
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-різні суми		83

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	180
В клясі Т- 500	на $ 500	3,701
В клясі Т- 750	на $ 750	541
В клясі Т-1000	на $1000	8,052
В клясі Т-1500	на $1500	193
В клясі Т-2000	на $2000	53
	Разом	33,680

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Гарцель Дорота Л.
В. 20. Гючерт Марія А.
В. 28. Лесчик Кароля, Лещик Клейр.
В. 61. Козенко Елейна, Орищак Ґералдина, Козенко Михайло Е., Козенко Ева А.
В. 66. Кронин Данило Чарлс.
В. 71. Платек Доналд Дж., Афтанас Стефан Д., Кушнір Джеквилина А., Ганка Марія А., Ватраль Генрій А., Кузик Вілям, Завойський Данило, Завойський Антін мол., Завойська Лорейн, Завойський Стефан мол., Завойська Іванна, Завойська Ольга Н.
В. 86. Семонич Йосиф.
В. 91. Галюпа Стефан М.
В. 96. Шайдель Франко Х.
В. 121. Фіцик Іван О.
В. 150. Кінас Андрій мол., Барій Арлина М.
В. 151. Сокальський Петро.
В. 155. Мручак Дорота.
В. 161. Табіш Катерина А.
В. 166. Фафаліос Марія, Фафаліос Десйо, Фафаліос Павлина, Дафаліос Маркела, Фафаліос Темістоклес, Фафалюс Іван, Дафаліос Ірина.
В. 167. Мадезка Беверлій А.
В. 171. Сайчук Марія А.
В. 175. Федеренко Сандра.
В. 176. Зелінка Дженета Л.
В. 178. Беднарчик Розалія О.
В. 186. Ізер Роберт В.
В. 191. Базар Ґлорія.
В. 192. Смит Катлина.
В. 200. Велькановичь Вілям Е.
В. 204. Ляхович Христина Г.
В. 206. Риманська Елизавета А., Риманський Філис С., Риманська Несій М.
В. 230. Гаркій Долореса Д., Комінський Доналд К., Прекста Іван Н., Прекста Роналд М., Прекста Патрися А., Прекста Долорес М., Турко Михайло, Турко Іван Д.
В. 235. Барна Дорота А., Барна Йосиф Е., Ґрод Ірина, Ферґусон Вайолетта Дж., Ферґусон Брус Д., Ферґусон Шірлій А., Ферґусон Роналд Дж., Ферґусон Дзюдит А., Ферґусон Шарлина І., Ферґусон Катерина М.: Ферґусон Реймонд Л.
В. 242. Сисак Ірина, Аластик Роберт Ю.
В. 245. Волис Цецеля Т.
В. 274. Сильчак Чарлс І.
В. 279. Стійв Бетій Л.
В. 280. Соховка Іван А., Запоточний Теодор Т.
В. 288. Копчак Йосиф.
В. 305. Смуліґан Дорис М.
В. 325. Девенс Варвара А.
В. 333. Вілямс Варвара А.
В. 334. Лещишин Тамара.
В. 341. Пархома Річард.
В. 351. Червінський Іван В., Гальчевич Елизавета Е.
В. 361. Пальчинський Данило, Галичин Олена, Павлів Соня.
В. 365. Ґулик Патрися.
В. 372. Адамчик Олекса мол.
В. 373. Поляцек Стела.
В. 375. Гаврилко Іван С.
В. 383. Гусько Михайло Г.
В. 390. Крампеч Шарон М.
В. 405. Фалат Сузанна, Фалат Марія А.
В. 406. Дмитро Михайло М., Гула Пилип Р.
В. 432. Річард Ольга.
В. 433. Ландвер Марта Дж., Ландвер Річард С.
В. 441. Гикавий Іван Ґ., Ошуст Павлина П., Масло Марія О., Масло Евгенія Е.
В. 444. Задорожний Олександер Дж., Задорожний Дейвид І.
В. 454. Деґренджь Варвара.
В. 456. Малій Надія А.
В. 458. Кравець Марія А., Олійник Роман 2, Шеґда Фред М., Чвартковський Роналд Л.
В. 461. Бабюк Люба.
В. 468. Самець Стела О., Самець Дженій А., Яворський Роман, Яворська Дайанна.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 78. Стреник Іван, Валінська Флоренса.
В. 279. Корда Ілько М.
В. 336. Михалс Герберт.
В. 427. Томчук Мирослав, Томчук Едвард, Томчук Ілько

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 108. Бабяк Ненсій Д.
В. 147. Процак Ольга, Процак Едвард, Процак Григорій, Процак Ненсій, Процак Франко.
В. 341. Хмара Ярослава А., Добровольська Елизавета 2.
В. 473. Ковальський Нестор Б.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 33. Дзюрдзевич Омелян.
В. 390. Яцевич Іван 2, Шпак Едвард, Шпак Карло.
В. 458. Гусак Василь мол.
В. 468. Боровець Ольга, Боровець Анастазія, Боровець Анна.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 17. Мілер Елисавета.
В. 55. Біян Михайло, Барнес Біл.
В. 63. Бейлій Павло Ґ. 2, Бейлій Маріянна Ґ. 2, Бейлій Марґарета 2.
В. 64. Пашковська Дорота, Пашковська Ріта.
В. 94. Стопчій Присіла.
В. 132. Михалик Олена, Михалек Едвард.
В. 135. Цап Андрій, Цап Марта, Цап Дмитро.
В. 221. Пітух Емілія.
В. 254. Капустинська Іванна.
В. 266. Фернандез Анна Т.
В. 274. Бертілацій Джімій, Бертілацій Анна М., Бертілацій Просперус, Бученць Михайло, Корандович Роберт А., Корандович Долореса В.
В. 279. Корда Ілько М.
В. 281. Кудрик Зофія 5.
В. 319. Клап Іван, Клап Василь, Клап Микола, Клап Пилип.
В. 325. Гандель Іван мол.
В. 344. Зимняк Вілям.
В. 410. Возняк Іван.
В. 411. Любанецька Зофія.
В. 421. Голицький Йосиф. Чесник Анна.
В. 453. Качановський Кенет Р.
В. 464. Франків Вілям Р.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 341. Ковальський Нестор Б.
В. 358. Бабиш Ненсій Дж.
В. 395. Владика Володимир.
В. 427. Добровольська Елизавета.
В. 456. Пласконос Володимир 2.
В. 464. Хмара Ярослав А.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 33. Дзюрдзевич Омелян.
В. 390. Яцевич Іван, Шпак Едвард, Шпак Карло.
В. 458. Гусак Василь.
В. 468. Боровець Ольга, Боровець Анна, Боровець Анастазія М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 4. Кусен Ірина.
В. 21. Попович Іван.
В. 24. Мичаковська Анна, Боришкевич Микола.
В. 28. Костик Зофія, Брянка Василь.
В. 29. Варениця Михайло, Гривняк Теодор, Стасінчук Іван.
В. 30. Касперевич Іван.
В. 33. Михалко Омелян.
В. 39. Фрайда Павло.
В. 40. Гаврилів Бронислава.
В. 48. Шепула Айлійна, Саліна Маріянна.
В. 50. Кроска Дора, Яців Микола.
В. 51. Бобик Катерина.
В. 54. Басараб Марія.
В. 63. Пайо Катерина.
В. 67. Мерещак М. Марія.
В. 71. Страхоцька Ліліян.
В. 78. Паламар Теодор.
В. 85. Самець Олена. Шляхтанчиц Михайло. Марлович Йосиф. Андерсон Марія.
В. 86. Шийка Анастазія, Семонич Марія.
В. 90. Личко Йосиф, Лупацій Стефан.
В. 94. Кордупель Анна, Єрис Іван, Войтович Іван.
В. 96. Кемпа Микола мол.
В. 99. Бурко Зофія.
В. 106. Співак Катерина.
В. 109. Мороз Михайло, Мачужак Ольга.
В. 112. Стиранка Йосиф.
В. 113. Хохла Тома. Кравць Семен, Годчак Дмитро. Хохла Антін, Хохла Дмитро.
В. 119. Сулак Стефанія.
В. 132. Сова Іван.
В. 135. Мовчан Катерина, Клим Верона.
В. 136. Буній Михайло.
В. 145. Ґураль Йосиф.
В. 147. Заяць Надія. Ґалдан Лука мол.
В. 155. Процанин Микола, Дригинич Зофія. Циктор Лувіс.
В. 161. Дзюбінська Катерина.
В. 165. Костів Стефан, Дибач Василь.
В. 167. Жуковець Ольга, Жуковець Володимир.
В. 178. Сенидяк Юлія.
В. 179. Городиська Анна.
В. 201. Либа Антін.
В. 206. Іванович Михайло.
В. 211. Довгий Дмитро.
В. 217. Шевчук Зофія.
В. 218. Сорока Розалія.
В. 221. Стоґран Ромейн Рута, Паньків Лев В.
В. 223. Барна Йосиф.
В. 242. Стець Іван.
В. 244. Праскевич Тома мол.
В. 245. Сабан Оксана, Роґоза Іван.
В. 251. Козир Олена, Козир Іван.
В. 276. Скубяк Павло.
В. 280. Петрашук Іван.
В. 283. Горбаль Стефанія.
В. 292. Баранецький Микола.
В. 298. Швед Андрій.
В. 302. Шершон Верґенія.
В. 303. Кузємчак Йосиф.
В. 308. Сокалський Григорій.
В. 315. Фенчинська Л. Наталія.
В. 316. Зарецький Михайло.
В. 317. Дидик Олена.
В. 323. Яремко Леон.

ХОЧЕ ЇХАТИ ДО МІСЯЦЯ! — Це є Р. І. Фарнсворт з Шікаґо, що є президентом Юнайтед Стейтс Ракет Сосаєті. Він звернувся до уряду в Вашингтоні, щоби дістати дозвіл вжити атомну силу для ракетових літаків. Каже, що хоче тими літаками відбувати „правильні й не дорогі подорожі на місяць”.

В. 333. Савчак Михайло, Вуйшінська Олена, Рудій Анна, Маняк Стела.
В. 341. Спітковська Вікторія.
В. 348. Тарнавська Ірина, Касалаба Іван.
В. 352. Пацановська Емілія, Мелько Стефанія, Скульський Станислав.
В. 367. Бабій Анна.
В. 369. Сірська Ірина, Богонос Іван.
В. 375. Василюк Ірина.
В. 379 Романчук Ірина.
В. 383. Мартинюк Евген Н.
В. 390. Витик Олекса.
В. 400. Шотик Ольга, Вус Станислав, Симовська Анеля.
В. 403. Волф Джувн Р.
В. 404. Добранська Любов.
В. 405. Шемела Марія.
В. 408. Драган Йосиф.
В. 409. Дзюба Юрій.
В. 421. Білянич Ольга.
В. 433. Ґливаська Елизавета.
В. 442. Крайник Богдан.
В. 467. Васілько Михайло.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 63. Сухорська Анастазія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 42. Гнатико Марія.
В. 266. Рекуник Катерина.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 30. Пстрак Олена.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1945 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	11,470
В місяці липні 1945 р. принято нових	125
В місяці липні 1945 р. принято наново	7
В місяці липні 1945 р. принято з переступними листами	10
В місяці липні 1945 р. принято з інших кляс обезпечення	9
Разом	11,621
В місяці липні 1945 р. суспендовано	44
В місяці липні 1945 р. відійшли з переступними листами	7
В місяці липні 1945 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	119
В місяці липні 1945 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	8
В місяці липні 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	2
В місяці липні 1945 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці липні 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці липні 1945 р. померли	1
Разом	182
З кінцем місяця липня 1945 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	11,439

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій	на $500	4,367
В клясі 2-гій	на $400	1,302
В клясі 3-тій	на $100	2,327
В клясі 4Р	на $ 250	51
В клясі 4Р	на $ 500	1,338
В клясі 4Р	на $1000	332
В клясі 5Е	на $ 250	204
В клясі 5Е	на $ 500	1,267
В клясі 5Е	на $1000	251
	Разом	11,439

З кінцем місяця липня 1945 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 45,119

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за липень 1945 року суспендованими, можуть бути приняті нанново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж липня 1945 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ПОШУКУЄМО 363 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ” НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода”, орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи” на допомогу українським жертвам війни зложили:

137) Родина Осипа Стеткевича, Ню Йорк	$ 100.00
Попередно проголошено	13,650.00
Разом	$13,750.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу”, на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Заповідають подорож до старого краю — літаками

Американський уряд дав недавно дозвіл провести „Американським Експортовим Повітряним Лініям” („American Export Airlines”) повітряні рути почерез Атлянтик до Европи.

Великі, скорі літаки „Американських Експортових Повітряних Ліній” будуть набирати пасажирів у Ню Йорку, Філядельфії, Бостоні, Вашинґтоні, Дітройті й Шікаґо та будуть везти їх аж до Варшави й Москви.

Власники „Американських Експортових Повітряних Ліній” є „Америкен Ерлайнс”, котре є найбільшою краевою повітряною лінією в Злучених Державах. Так „Америкен Експорт Ерлайнс”, як і „Америкен Ерлайнс” мають магато досвіду в перевозі пасажирів до Европи, бо вони тепер постійно роблять багато перелетів кожного дня для Команди Повітряного Транспорту Арімі.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ”

Прохаємо читачів „Свободи”, що змінюють свою адресу, виповнити оцей бляанкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи”. **10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.**

Імя й призвище .... Ч. відділу
Стара адреса ....
Нова адреса ....
....

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

І. Троняк.

БЕЗКОРІННЕ ПЛЕМЯ

— Кому не відомі цигани? Майже кожний в Европі знає дещо про племя без батьківщини, без коріння; що його мрією безгранична воля, далекі подорожі й легке здобуття можливости прожитку: крадіжжю, жебранням, брехливим вороженням, обманом, або грою на скрипці.

Українська народня мудрість дуже влучно схарактеризувала циганське наставлення до світу, до моралі, до патріотизму й ідеалізму взагалі словами: „Якої ти віри, цигане?" — „А якої вам, паночку, треба?"

Безуспішна проба Марії Тереси зробити з циганів добрих, на одному місці поселених і працьовитих горожан придунайських держав, лише зміцнила властиво мандрівне життя циган.

Цигани — це загадочне у своїй психіці і майже несамовите племя, зуміли були ще в XV. столітті створити серед народів середньої Европи — якийсь страх перед собою. Цигана вважалося вже здавна еством, що знає тайни життя, що вміє заклинати, ворожити і, коли йому заподіяти кривду, навести на других нещастя, недугу, біль і терпіння. З цих саме причин багато людей легковажно толерувало мандрівні валки циганів, а то їм й помагало. Згодом однак циганське питання росло. Різні уряди багатьох держав мали чимраз більше до діла з цим племям. Але жадні поліційні зарядження, жадні державні закони, жадні тортури і „полювання на циган" в 15. і 16. столітті в Чехії не змогли їх винищити. В погоні за „циганською волею" тиняються вони й до сьогодні не лише в Европі, але теж по всьому світі. — У більшости живуть цигани в Мадярщині і в балканських державах. Цигани, замолоду надзвичайної краси, старіються дуже скоро і поганіють. Циганські красуні, як описують, стають вже по 25 літах поганими, пострастю і злобою пересякненими, злющими матронами. Зрада, підлабузництво, охота до крадежі, обману і брехні, це ті прикмети, що їх приписують циганській вдачі. Аж дивно, що при цих всіх відемних сторінках, в циганській психіці задержалося рівночасно стільки відчуття до краси природи, романтики і, головно до музики. Про походження своєї мови не знає циган нічого. Про назву „циган" годі сьогодні ставляти якенебудь твердження. Без рідного писаного слова, отже й без літератури, зуміло однак це дивне племя задержати до сьогодні більшість своїх культурних придбань; при нічних ватрах, при пошумі все чужих вітрів, у лісах, полях, чи при шляхах, де цигани розбили табор, передають усно старші молодим циганятам різні, ніжно построєні циганські казки, перекази й історичні оповідання. У землянках мандрівних циган повстають зимовими вечорами міти, оповідання, пісні, жарти, ворожби. З цим то, зимою придбаним „духовим добром" вирушають цигани вже на провесні в дальшу дорогу.

Світ цікавився вже здавна циганами. В літературі, музиці, а той приповідках з циганською тематикою відзеркалюється в багатьох культурних народів циганський побут, циганська вдача, циганська романтика.

Не бракує теж й історичних нотаток та наукових розслідів про циганство. Великі европейські поети, письменники, драматурґи і музики вводили в різні свої твори циганські мотиви, а то й присвячували їм цілі твори. .Роля циганки Маври в траґічному закінченні любови Тетяни до Гриця у „В неділю рано зілля купала" — Кобилянської, численні жартівливі циганські історії в „Співомовках'' Руданського і „Хата за селом" з циганами Апрашем і Азою Крашевського, твори і згадки про циганів Ганс Закса, Вілянда, Ґете, Гофмана — аж до драматурґа Ґ. Гавптмана; роман Вальтера Скота „Ґай Маннерінґ", і новеля „Ля Ґітанелля де Мадрід" Сервантеса, що стала основою опери Вебера „Пречіоза"; опера Бізе „Кармен" і угорські рапсодії Ліста з циганськими мотивами — все це лиш жмуток прикладів з літературних і музичних творів великих умів різних народів, що заторкнули, або й докладно насвітлили циганське буття.

Душа цигана, мов розподілена на двоє: з одної сторони бачимо чудову романтику з шедеврами поетичної і музичної краси, як рідко в інших народів, з другої — сумну дійсність циганської вдачі. Треба сумніватися, чи дійсно циганів проклято і прогнано з їхньої первісної індійської батьківщини як суспільне шумовиння, але деякі ціхи циганської вдачі є особливо погані. Релігія в циган — це як кажуть, річ взагалі неважна. Цигани легко можуть стати християнами, або магометанами. При тому, як обставини цього вимагають, переймає циган, без найменшого викиду сумління й інші форми культу чужих богів. А що в вічній мандрівці цих обставин багато — так циган взагалі тратить почуття глибокої віри в щонебудь. І тому до сьогодні говориться про людей, що характером схожі до циган: „Крутить світом, як циган"...

Циган ніколи не вивчає основно якогонебудь звання. Кожнеж бо звання вимагає знання, що його лиш працею можна здобути. А цигани не люблять працювати. Легкі, непостійні, хвилеві зайняття — ще циганам на руку. Цирк, лялькові театри, тресура диких звірят (ведмедів!) і гра на скрипці — найкраще подобаються циганам з усього! Про гру на скрипці уже більше дбають і плекають її вже від більш тисячі років. Через Персію принесли вони цей інструмент до Мадярщини, де циганська музика особливо буйно розвивається.

ТАК ВОНО БУЛО НА ТАЙМС СКВЕР В НЮ ЙОРКУ! — Як президент Труман проголосив, що війна з Японією скінчена, то закінчився відразу на Таймс Сквер в Ню Йорку і всякий рух автомобілями, троками, чи автобусами. Публика не дала їм можности рухатись і обсипувала їх горами паперу, пачок і т. п. Щось так, як на цім образку.

Вчаться працювати для мира

(Докінчення зо сторони 2-гої)

заложила і провадила шпиталь для ранених німецькими бомбами жертв. Крім того вона помогла зорґанізувати канадійських „вренів" в Англії і займалася іншою воєнною роботою. По професії ця канадійка була спеціялісткою від харчів і записалася на курс тому, що хотіла поїхати на Балкан і зайнятися харчуванням визволеного населення. Я гадаю, що вона вже там, і що сповняє своє завдання бездоганно.

Зайшовши до кляси психольоґії, послухати лекції про те, як люди поводяться в критичному положенні, я завважив, що в першій лавці сидів молодий чоловік і серіозно ловив кожде сказане лектором слово. Він немовби притакував лекторови і годився з кожним його заключенням. Пізніше я довідався, що це був шведський дипльомат, який в часі німецької окупації Франції служив в Парижі і займався допомогою людям, що мали бути депортовані до Німеччини на примусову працю або до концентраційних таборів на неминучу смерть. Йому напевно привиджувались пережиті сцени нещасних жертв німецького террору і він годився з кожним заключенням лектора про поведінку людини в біді.

Біля нього сиділа чешка, Гелена Матушкова, яка також багато перебула. Як німці напали на Чехословаччину, то вона записалась в партизани і брала активну участь у боях. Її знають тисячі чеських партизан як відважну громадянку, що не хилила голови перед наїзником, а навпаки, ставила йому опір. З другої сторони шведського дипльомата в клясі психольоґії сиділа Ева Ландсберґ, дочка славного лікаря в Берліні, якого вбило Ґештапо. Вона працює у федеральному департаменті публичного здоровля і має ранґу майора.

Всі студенти на курсах мешкають в бараках і переходять військову дисципліну, щоби приготовитись до тяжкого, невигідного життя в краях, де вони будуть працювати. Вони застелюють власні ліжка, їдять у вояцькій їдальні і роблять військові фізичні вправи.

Найбільшу увагу звертають учителі на ціли УНРРА. Вони вчать студентів, що саме ця допомогова орґанізація має робити; вказують, як треба поводитись з визволеним народом; пояснюють орґанізаційну систему і спосіб ділання. Крім того учителі викладають студентам які можуть бути потреби населення в даних околицях тієї країни в котрій вони будуть працювати; обзнакомлюють їх з тереном і можливістю співпраці з іншими подібними допомоговими орґанізаціями. Викладають також звичаї, культуру і мову того народу серед котрого курсанти матимуть нагоду жити і йому помагати.

Директором курсів УНРРА в Каледж Парк, Меріленд, є чеський економіст д-р Френк Мунк, якому вдалось в 1939 р. видертись з Праги. Учителькою міжнародної допомоги є д-р Герта Краус, уродженця Колони, в Німеччині, яка вже стала громадянкою Злучених Держав і має посаду професорки суспільної економії в Брин Мавр Каледж. Професором реґіональних студій та орґанізаційної системи ЖНРРА є англієць, д-р Бертрам Пікард, котрий давніше був головою „Френдс Сервис Сентер" в Женеві.

Учителі на курсах підготовки до праці в УНРРА є також самі цікаві люди, як і студенти. Між ними є люди різних професій — адміністратори, лікарі, норси, інжинири санітарности, рахунковці, спеціялісти в доставі і розділюванні харчів, лябораторні техніки, спеціялісти від переселювання, завідателі складів потрібних людям річей, розвідчики тощо.

Дотепер ці курси скінчило більше як 900 людей, які після щеплення відїхали до Европи. Багато з них поїхали туди на військових пароплавах разом з вояками, щоби стати до праці у УНРРА, або таку орґанізувати. Велике число вже знов збирається їхати, щоби помогти переселювати чужинців з Німеччини. Генерал Айзенгавер перед вступленням за Рен віднісся до УНРРА з просьбою, щоби вислала туди 450 тренованих гуртків, 4,500 душ, які мали помагати населенню вертати до нормального життя.

Крім набраних до УНРРА людей, на курси присилають студентів ще такі допомогові організації, як Албанська Запомогова Юнія, Американський Допомоговий Комітет в Справі Воєнних Біженців, Допомоговий Комітет Американських Приятелів, Гадасаг, Фундація Близького Сходу і Міжнародний Допомогово-Ратунковий Комітет.

Загально припускають, що поки УНРРА впорається з своєю задачею, то на курси ще запишеться велике число студентів, котрі по скінченні таких, також видуть до праці бо потреба тренованих людей для допомогової роботи є дуже велика. Крім Америки, курси допомогової праці відбуваються в Англії, Франції й інших краях.

ТАРЗАН, ч. 1232. Без страху.

„Ти не боїшся?" д-р Брекевз спитався, зближаючися до своєї жертви.

„Тарзан дивиться смерти в очі, як життю — без страху", Тарзан сказав.

Ученого підняла лють на цю спокійну відповідь. Він підняв ніж високо, аби його вбити глибоко.

Тоді двері відкрилися і в кімнату ввійшла предивно гарна дівчина.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 31. липня 1945 р. помер у 54. році життя

МИХАЙЛО ГРЕСЬКІВ

член Тов. Свобода, від. 194 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив зо села Ганівці, Галичина. Полишив жену і сина в старім краю.

Похорон відбувся 4. серпня при участи родини. — В. Й. П.!

С. Гнатишин, секр.